

DRAUDZES 2008. g. SAIETA PĀRSKATS

Draudzes 2008. g. saieta notika baznīcā, sestdien, 1. novembrī. Piedalījās apmēram 40 ļaudis. Te seko Rita Drones saieta pārskats, kas parādījās Svētrīta Zvanos 2008. g. decembrī.

Šī gada draudzes saieta temats bija „Draudzes nākotne”. Domājot par lielajām demogrāfiskām maiņām draudzes sastāvā un par to ietekmi uz nākotnes iespējām draudzes dzīves norisēs, draudzes padome vienojās apspriest šos jautājumus plašākā lokā, aicinot visus vietējos interesentus piedalīties pārrunās.

Galvenais saieta norises plānotājs bija Māris Bergmanis, kurš jau iepriekš izsūtīja gan draudzes padomes locekļiem, gan LOAM vadībai apspriežamo jautājumu virkni kopā ar lūgumu nākt uz saietu ar saviem viedokļiem un iespējamām risinājumiem. Pati tikšanās bija iecerēta kā „ideju virpulis” (brainstorming session), kur uzmetam, ieskicējam risināmās problēmas un tad savācam ieteikumus no klātesošiem, kā viņuprāt vislabāk rīkoties attiecīgajā situācijā. Nekādi konkrēti lēmumi par nākotnes darbību saietā laikā netika pieņemti, pie tiem būs jāstrādā padomē ievēlētajām atbildīgajām personām, apsverot visus iespējamus risinājumus un nākot pie iespējami labākā lēmuma.

Lietas, ko saietā pārspriedām, dažiem no mums nebija gluži jaunas, bet, mūsu kopējam skaitam stipri sadilstot un draudzes locekļu vidējam vecumam arvien palielinoties, tiešām arvien akūtāki kļūst jautājumi: vai un kā varēsim uzturēt draudzes īpašumus lietojamā kārtībā? samaksāt darbinieku algas? pienācīgi saglabāt mums agrāko paaudžu uzticētās latviskās kultūras vērtības? kāda ir draudzes atbildība latviešu sabiedrības saturēšanā Dvīņu pilsētās? Tādēļ ir ļoti labi šos jautājumus ik pa laikam uzdot atkal un atkal, lai tie, kuri varbūt agrāk par to nav iedomājušies vai dzirdējuši, varētu piedalīties pārrunās, izsakot savu redzējumu.

Saieta sākuma daļā apspriedām ļoti konkrētus ar draudzes īpašumiem saistītus jautājumus: kāda ir mūsu skaitliskā līkne, kā tā izskatīsies pēc 5 gadiem, pēc 10? Kā izpildās budžets, vai varam pareģot, kā tas turpināsies? Kā tas atsaucas uz mūsu sadzīvi šodien? Kas jādara ar baznīcas ēku? Ar blakus esošo mācītājmāju? Kādas vajadzības ir dažādām draudzes sastāvdaļām, piemēram, Dāmu saimei, korim, bibliotēkai, Latviešu skolai? Ko no mums šobrīd sagaida plašāka latviešu sabiedrība, kuŗu pārstāv LOAM?

Otrā daļā pievērsāmies draudzes garīgajai dzīvei un tās vajadzībām, kur mēģinājām ieskicēt draudzes mācītājas un draudzes darbinieku iespējas apmierināt pieaugošās garīgās un laicīgās aprūpes vajadzības arvien vairāk novecojošai sabiedrībai, līdztekus kalpojot arī „jaunajiem”.

Saieta rezultāti, kas te apkopti, nav „beidzamais vārds”. Draudzes padome vel arvien gaida ieteikumus no draudzes locekļiem un Dvīņu pilsētas latviešiem, ko darīt ar baznīcu, lai tā būtu vieglāk pieejama un vairāk piemērota mūsu vajadzībām. Kontakt personas ir:

Māris Bergmanis 651-636-7493 <Maris_Bergmanis@securecomputing.com> ,

Rita Drone 612-870-7745 <ritadrone2@q.com> ,

Sarma Straumanis 612-331-1116 <Sarma.Straumanis@dot.state.mn.us> ,

Ivars Zemmels 651-343-0003 <ivars.z@siempremail.com> .

JAUTĀJUMI DRAUDZES SAIETAM

Māris Bergmanis sastādīja septiņus jautājumus, kuŗi bieŗi paceļās draudzes garīgās dzīves un laicīgās dzīves straumē, īpaŗi domājot kā mums būtu jāriķojas nākotnē. Māris un Gerolds Luss, draudzes priekŗnieks, vadīja saieta pārrunas.

1. Laicīgo organizāciju un to locekļu skaitam sarūkot, Latvieŗu Organizāciju Apvienība Minesotā (LOAM) ir uzņēmusies koordinācijas lomu. Gadu gaitā kādai jābūt draudzes lomai sabiedriskās un kulturālās dzīves veicināŗanā? Vai mūsu lomai jābūt tikai reliģiskā sfērā?
2. Ko darīt ar baznīcas īpaŗumu draudzes? Vai varam atļauties to paturēt un izvest nepiecieŗamos remontus locekļu skaitam sarūkot? Jāpadomā arī par LOAM, DV un citām sabiedriskām un kulturālām vajadzībām.
3. Kā rīkoties ar uzkrāto kulturālo inventūru: gleznām, grāmatām, mantojumiem, kas nāk no tagadējiem un agrākiem draudzes locekļiem, tiem aizejot mūŗībā?
4. Kādi ir mūsu uzskati par angļu valodas lietoŗanu dievkalpojumos un sadzīvē draudzes telpās, it seviŗķi attiecībā uz bērnu un jaunieŗu piesaistīŗanu?
5. Kāda ir draudzes atbildība par veco ļauŗu aprūpi? Vai esam arī atbildīgi par tagad draudzē nesastāvoŗiem? Ko spējam darīt, ko nē?
6. Kāda jābūt palīdzībai draudzēm Latvijā? Vai tas, ko un kā daram ir pareizi, vai ar to pietiek?
7. Kāda jābūt mūsu nostājai uz lūgumiem pēc palīdzības no laicīgām un garīgām organizācijām un atseviŗķiem cilvēkiem ŗeit un Latvijā?

2008 SAIETS — GALVENIE REZULTĀTI UN IETEIKUMI

Sastādītāji: Rita Drone, Sarma Straumanis, Ivars Zemmelis

---

1. Draudzes 5-10 gadu nākotne

1. Ja draudzes skaits un ienākumi turpinās sarukt, mums vajadzēs domāt, kā draudzes īpašumus pārdot (baznīcas ēku, blakus draudzes māju, mākslas darbus, u.c.). Pārdošanas ienākumus varētu izlietot, lai pirktu mazāku ēku vai arī īrētu citas piemērotas telpas.
2. Viena iespēja ir izīrēt mūsu baznīcas telpas kādai citai draudzei, lai papildinātu mūsu ienākumus. Tā doma tika atraidīta, jo pagātnē mums nav bijušas labas sekmes ar to, un negribam tās galvas sāpes atkārtot.
3. **Ieteikums:** Savedīsim baznīcas telpas labā kārtībā, lai varētu tās pārdot par iespējami lielāku cenu un arī, lai labāk izbaudītu mūsu atlikušo laiku tur.

2. Draudzes māja (blakus māja)

1. Draudzes mājas nākotne: Mineāpoles pilsētas būvnoteikumu dēļ nav praktiski iespējams atdalīt draudzes māju no baznīcas un pārdot to atsevišķi.
2. Nav arī izdevīgi to nojaukt un izbūvēt tās vietā mašīnu novietni: Baznīcas pagrabi sniedzas gandrīz līdz dr. mājai. Bez lielās nojaukšanas izmaksas, vēl būtu liels darbs nostiprināt pazemes ejas. Mēs arī zaudētu mājas īres ienākumus.
3. Draudzes padome ir nospriedusi izremontēt draudzes māju tā, lai cilvēki varētu tur dzīvot, vai arī to varētu lietot grupu nodarbībām.
4. Īres ienākumus varētu rēķināt ap \$1,000.00 - \$ 1,200.00 mēnesī.
5. Viens ieteikums ir nodot draudzes māju draudzes maziem sarīkojumiem un LOAMa sastāvorganizāciju nodarbībām.
6. LOAMam vajadzēs izspriest, vai sastāvorganizācijas būtu ar mieru maksāt draudzei pieņemamu īres naudu.

3. Baznīcas ēkas remonts

1. Draudzes padome nolēmusi turpināt nepieciešamos remontus un ar likumu noteiktos uzlabojumus.
2. Dāmu Saime pabeidza pārkrāsot lejas stāva telpas un sagādāja jaunus aizkarus.
3. Gunda Luss u.c. pārraudzīja altāra telpas remontu. Viņa arī ir atbildīga par mākslas darbu izvietojumu baznīcas telpās.

4. Dāmu Saime

Aldona Pone

1. Aldona Pone uzsvēra, ka Dāmu Saimei pieder visas draudzes sievietes, bez izņēmumiem.

2. Vīrieši arī ir aicināti piedalīties DS darbā, īpaši lielos notikumos, kur vajag vairāk roku un/vai stipru muguru.

3. Dāmu Saimes izteiktās vajadzības:

- a. automātisks trauku mazgātājs,
- b. saldētājs („deep freezer“),
- c. jauna plīts.

5. Sestdienas Latviešu skola

Laila Švalbe un Kristina Kontere

1. Skola turpina sekmīgi darboties ar apm. 30 bērniem un 18 skolotājiem. Baznīcas telpas ir piemērotas skolas vajadzībām.
2. Skolai noderētu vairāk skolotāju, jo bērni sadalās vairākās mazās grupiņās, atkarībā no vecuma un viņu latviešu valodas spējām. Ja kādam ir kaut kādas speciālas zināšanas (mūzika, vēsture, literatūra, ģeogrāfija, vai cits), lūdzu nāciet palīgā!
3. Pēc LŠ domām, skolai labāk būtu palikt baznīcas telpās, lai saglabātu bērnu priekšteču/vecāku/vecvecāku ietekmes. Viņai ir šaubas, vai skola ilgi turpinātos, ja tai būtu jāmeklē citas telpas.
4. Skola ir ar mieru kaut ko baznīcai maksāt, lai palīdzētu uzturēt un apkopt baznīcas telpas. Laimonis Sproģis izteica domu, ka LOAMs varētu skolai palīdzēt ar īres maksu, jo skola būtībā kalpo kā latviešu sabiedrības uzturētāja un tālākveidotāja.
5. LŠ gribētu kaut ko konkrēti norunāt par skolas maksu baznīcai, lai viņi varētu uzstādīt akurātu budžetu.
6. Visvaris Ģiga atgādināja, ka draudzei vēl arvien ir Skolas fonds, kas arī var palīdzēt ar maksājumiem.
7. Skolas vajadzības:
  - a. Video spēlētājs, kas atspēlētu latviešu materiālus Eiropas formātā.
  - b. „Laptop” dators ar tīmekļa iespējām, lai mācītu bērniem par latviešu kultūru un vēsturi un arī par sabiedriskiem notikumiem.
  - c. 4-5 ”Lexapro”datoriņi, kur bērni var skatīties uz vārdiem, dzirdēt kā tie skan, un veikt citus valodas vingrinājumus.

6. Draudzes koris

Inta Grāvīte, Anna Ozoliņa
un Guna Kalmīte Skujiņa

1. IG uzslavēja mūsu koristus, kam patīk dziedāt un uzstāties.
2. Izteiktās vajadzības:
  - a. Koris aicina jaunus dziedātājus pievienoties viņiem, īpaši tenorus.

- b. Korim ļoti derētu telpa, kur viņi droši varētu saglabāt savas dziesmu lapas, notis, utt.
  - c. IG patiktu iegūt draudzes namā vietu, kur uzstādīt vitrīnu, lai varētu saglabāt un izstādīt iegūtos apbalvojumus un piemiņas lietas.
3. GKS priecājās par labo sadarbību ar koristiem. Viņa norādīja, ka koristi iegulda ļoti daudz laika, gatavojoties priekšnesumiem. Viņa ieteica draudzei izteikt pateicību katram koristam personīgi par viņa ieguldījumu, vai nu ar kartiņu vai mazu dāvaniņu.
4. Laimonis Sproģis izteica savu un draudzes pateicību par koŗa lielo darbu, kuplinot dievkalpojumu, un slavēja koŗa lomu latvieŗu kultūras stiprināŗanā vispārējā latvieŗu sabiedrībā un arī starptautiskās aprindās. Draudzes padome ar prieku atalgo GKS kā koŗa diriŗenti un mūzikālo vadītāju. Sproģis arī izteica domu, ka LOAMs varētu pa daļai atbalstīt draudzes koŗa vajadzības.

7. Bibliotēka

Anna Hobbs un Biruta Sprūds

1. AH un BS atzīst, ka ir sekmējies mēģinājums ieinteresēt vairāk bibliotēkas grāmatu lasītāju, katra mēneŗa pirmā svētdienā nonesot un izstādot kādas grāmatas lejas telpās. Tā ļaudis var vieglāk tikt pie grāmatām, un turpat tās arī izrakstīt mājās neŗanai.
2. AH izteicās, ka ļoti jūtams ir telpu trūkums treŗā stāva plauktos. Bibliotekāru grūtākais darbs: pārskatīt grāmatu krājumu, lai varētu to izretināt un atbrīvoties no grāmatām, kas gadiem ilgi nav pieprasītas, vai kuŗu ir vairāki eksemplāri. Baznīcai ir saŗiedots ļoti daudz lietotu grāmatu.
3. Izteiktās vajadzības:
  - a. Palīdzību sakārtot grāmatas pārdoŗanai tirdziņos, sūtīŗanai uz Latviju, vai arī pārstrādāŗanai papīrā.
  - b. Palīdzību sasaiņot grāmatas sūtīŗanai, kā arī nokārtot sūtīŗanu uz Latviju.
  - c. Vairāk līdzekļu (1) grāmatu izsūtīŗanai un (2) jaunu grāmatu un video materiālu iegādei, kas tagad izdoti Latvijā, arī video ierakstiem kas derētu Latvieŗu Skolai.
4. No saieta ļaudīm nāca doma, ka varbūt būtu iespējams kādam piegādāt grāmatas mājās tiem veciem cilvēkiem, kam nav iespējas pašiem tikt uz baznīcu.
5. AH: „Ļoti derīgs pakalpojums; mums būtu vajadzīgi palīgi, kas pieteicas to darīt.”
6. Ausma Ģiga ziņoja, ka vairākas Latvijas bibliotēkas atkal meklē trimdas grāmatu krājumus. Īpaŗi noderīgas būtu vēstures grāmatas. Ja kādam ir tādas grāmatas, lūdzu dodiet ziņu Annai jeb Birutai.

8. Svētrīta Zvanu ekspedīcija

Andris Sprūds

1. AS ar 4 līdz 5 cilvēku palīdzību katru mēnesi izsūta ap 336 eksemplāru SZ, kopā izdodot ap \$2,500 gadā. Ziedojumi Zvaniem to pietiekoŗi sedz.

2. Adrešu sarakstu bieži pārbaudam, neliekas, ka sūtam nevajadzīgus eksemplārus.
3. Lai samazinātu izsūtīšanas izmaksas un saīsinātu saņemšanas laiku, AS pašreiz pārbauda, kam varētu būtīt Zvanus ar e-pasta palīdzību.
4. Daži saieta dalībnieki izteicās, ka vēlētos saņemt SZ agrāk mēneša sākumā, lai pārskatītu nākošā mēneša sabiedrisko kalendāru. AS apsvērs iespēju izsūtīt kalendāru pa e-pastu.
5. Atgādinājums SZ saņēmējiem: Svētrīta Zvani tagad ir atrodami arī draudzes mājas lapā < <http://www.mndraudze.org/index.htm> >. Tur mēneša sākumā atradīsiet arī kalendāru.

9. Kapu vietu aprūpe

Kristīne Kontere

1. Pieminekļa krusts ir nokritis. Krusts patlaban ir kapsētas vadības rokās, kas solās to atjaunot, bet neprecizē, kad to veiks.
2. Vēl ir brīvas kapu vietas latviešu nodalījumā. Draudzes locekļi tās var pirkt par \$750; citiem tās maksātu \$800.

10. LOAM un citu organizāciju vajadzības

Jānis Robiņš

1. LOAMa priekšnieks Jānis Robiņš izteicās, ka vēlētos nolikt valdes pr. pienākumus, un cerot, ka kāds cits varētu uzņemties tālāku organizācijas vadību.
2. Viņš arī nolasīja Maijas Zaeskas ieteikumus/atbildes uz draudzes saieta organizātoru uzstādītiem jautājumiem. Pilnīgs M.Z. teiktā teksts ir pievienots šī kopsavilkuma beigās.
3. Jānis Robiņš ierosināja, ka pirms eventuēlas baznīcas ēkas pārdošanas par to vajadzētu informēt LOAMu. Sekojošās pārrunās draudzes padomes priekšsēdis Luss skaidroja, ka nekādi darījumi ar draudzes īpašumu nevar notikt pirms draudzes pilnsapulces, kas sasaukta šādu jautājumu izšķiršanai. Ja tāds jautājums tiktu apspriests, tad tur noteikti iesaistītos visa Dvīņu pilsētu aktīvā latviešu sabiedrība, ieskaitot LOAMu.
4. Tā kā latviešu baznīca tagad ir vienīgais latviešu īpašums un tādejādi kalpo kā Mineāpoles/St. Paulas latviešu centrs, daži runātāji ieteica padarīt to ērtāku un piemīlīgāku:
  - a. Ievietot mazus, kafējnīcas tipa galdiņus un ērtus krēslus vidus zālē.
  - b. Apmainīt metāla saliekamos krēslus pret ērtākiem, polsterētiem.
  - c. Sagādāt skapjus vai vitrīnas, kur atsevišķu organizāciju pārstāvji varētu novietot savas mantas.
  - d. Ierīkot atsevišķu gaisa dzesinātāju vidējai zālei.
  - e. Ierīkot atsevišķu gaisa dzesinātāju bibliotēkas telpai.
  - f. Ierīkot liftu no pirmā uz otro stāvu, kas padarītu telpu pieejamāku cilvēkiem ar kustības ierobežojumiem.

5. Uz jautājumu, vai LOAM gribētu vai varētu dot draudzei atbalstu, ja tai būtu vajadzīgs lielāks kapitālremonts baznīcas ēkai, atbilde bija negatīva, jo LOAMam kā „non-profit” organizācijai ir stingri noteikumi viņu līdzekļu izlietošanā (piemēram, nedrīkst ziedot reliģiskām organizācijām).
6. Tāpat, pārrunājot iespējas draudzei un LOAMam dalīties ēku uzturēšanas izmaksās, tika noraidīta doma, ka LOAMs varētu uzņemties tiešu atbildību par zināmiem ēkas uzturēšanas maksājumiem; bet runātāji vienojās, ka jautājums būtu risināms, palielinot īres maksas sabiedriskām nodarbībām, kas praktiski nozīmētu dalīties ēkas uzturēšanas izdevumos.
7. Summējot pārrunas, Māris Bergmanis uzsvēra, ka draudzei un LOAMam ir kopējs mērķis: saglabāt un turpināt latviešu sabiedrību Dvīņu pilsētās. Mums visiem ir jāsadarbojas šī mērķa sasniegšanai, citādi mēs iznīksim, un **to mēs nedrīkstam pieļaut.**

11. Garīgā aprūpe

Māc. Maija Cepure-Zemmels

1. Mācītāja Maija pakavējās pie veidiem, kā kalpot draudzei, gan sludinot, gan izpildot dažādus svētības aktus, gan apmeklējot mājās, aprūpes namos vai slimnīcās tos, kam šāda aprūpe vajadzīga. Pēc iespējas, Māc. Maija arī rūpējās par latviešiem ārpus draudzes.
2. Visos kalpošanas veidos mācītājai vajag arī draudzes locekļu palīdzību. Tādu viņa saņem no pērminderiem, laju dievkalpojumu vadītājiem, ērgelnieces un mūzikas programmas vadītājas un koristiem, bībeles stundu vadītājiem, un samariešu kopas locekļiem.
3. Mūsu pašu un mūsu bērnu augšanai ticībā, svarīgi būtu rūpēties un ikdienā uzturēt dzīvu mūsu ticību, lasot Bībeli, lūdzot Dievu, piedaloties draudzes organizētās Bībeles stundu, pārrunu un lūgšanu grupās. Tikai tad mēs kā vecāki vai krustvecāki spēsim pildīt bērnu kristībā dosot solījumus attiecībā uz bērna kristīgo audzināšanu un laba piemēra došanu ticības lietās. To darīt nekad nav par agru.
4. Svarīgs pienesums dievkalpojumiem ir garīgā mūzika — koŗa, ansambļu, solistu dziedājumi, kā arī instrumentāli priekšnesumi, kas tos ļoti bagātina. Būtu labi, ja nāktu spēcīgi dziedātāji, kas varētu vadīt draudzi kopīgās dziesmās.
5. Gados vecāko draudzes locekļu skaitam pieaugot un viņu aprūpētāju skaitam samazinoties, vecākie ļaudis nesaņem pietiekamu uzmanību un aprūpi. Samariešu kopas dalībnieki cenšas apciemot mūsu vecākos ļaudis, bet tas notiek galvenokārt svētku reizēs (Ziemsvētkos un Lieldienās), nesot no draudzes svētku dāvanīņas.
6. Veco ļaužu vajadzības:
  - a. Mācītāja sniegtā garīgā aprūpe.
  - b. Saskaņot ar latviešu cilvēkiem. Vecākiem ļaudīm gribas latviski parunāties.
  - c. Transports uz dievnamu un latviešu sarīkojumiem.

- d. Transports uz pārtikas veikaliem, ārstu vizītēm, aptiekām, u.c.
  - e. Kontakts ik pa pāris dienām, vai nav radušās kādas neparedzētas vajadzības.
7. Pārrunās radās ieteikumi draudzes locekļiem:
- a. „Adoptēt” kādu vecāku vientuļu cilvēku.
  - b. Pārbaudīt draudzes telefona tīklu, jo dažas daļas vairs īsti nedarbojas. Netiek izziņoti bērnu paziņojumi.
  - c. Sūtīt Ziemsvētku apsveikumus gados vecākiem draudzes locekļiem.
  - d. Apciemojot kādu vecāku draudzes locekli, ieteicams ir paņemt līdzīgu kādu latvisku „kumosīņu”, noteikti kādu puķīti, jeb parādīt kādu nesen uzņemtu fotogrāfiju.
8. **Aicinājums:** vairāk cilvēkiem piedalīties Ziemsvētku piparkūku un dzeltenmaizes izdalīšanas darbā. Mūsu draudzē ir ap 90 cilvēku pāri 70 gadiem.

12. Māsu draudzes

Māc. Maija Cepure-Zemmels

1. Turpinām uzturēt sakarus ar savām māsu draudzēm Latvijā. 2007. gada vasarā Māc. Maija visas draudzes apciemoja personīgi. Arī vairāki draudzes locekļi ir ciemojušies kādā no māsu draudzēm un turpina sarakstīties ar to locekļiem.
2. Mūsu draudzes anonīmais ziedotājs ir pa šiem gadiem devis mums iespēju palīdzēt māsu draudzēm ar lielākām naudas summām, īpaši dievnamu atjaunošanas vajadzībām. Pēdējā gadā neesam neko no viņa saņēmuši. Te jāmin, ka lielie baznīcu atjaunošanas darbi Latvijā ap šo laiku puslīdz pabeigti un draudzēm un Latvijas Baznīcai vajadzētu būt spējīgām pašām par to visu gādāt.
3. Mūsu draudzes Māsu draudžu atbalsta grupa divas reizes gadā rīko pusdienas. Ienākumi no tām tiek nosūtīti uz Latviju kā svētku dāvanas māsu draudžu svētdienas skolu skolotājiem. Tāpat draudzes ziedojumos ienāk naudas summas ar norādi „māsu draudžu atbalstam”. Ar naudas veltēm atbalstāmi būtu arī mācītāji, jo viņu atalgojums bieži vien visai niecīgs, kaut arī nākotnē algas paaugstināsies.
4. Draudze arī turpina sūtīt Svētrīta Zvanus visām māsu draudzēm.
5. Mums ir zināmas vismaz divas organizācijas, kam varam uzticēties, ka nodotie ziedojumi tiks izlietoti mums pieņemamā veidā, proti, Bībeles draugu līga ar Baibu Vanagu vadībā, kas rīko kristīgo jauniešu vasaras nometnes, un Krista Kalniņa organizētās LELBa jauniešu nodarbības. Abas organizācijas uzsver ticības mācību, ar labiem panākumiem. Izliekas, ka Latvijas jaunieši slāpst pēc ticības.
6. Protams, arvien vēl pastāv neparedzamas vajadzības, kam mums vajadzētu būt gataviem kaut ko ziedot, piemēram, sniegt atbalstu grūtniecēm un invalīdiem, kas nonākuši trūkumā.

13. Garīgā aprūpe latviešiem, kas nesastāv mūsu draudzē

Māc. Maija Cepure-Zemmels un Gerolds Luss

1. Mācītāja Maija aicināja draudzes vadību nākt ar ieteikumiem, kā rīkoties gadījumos, kur latvieši, kas nepieder draudzei, pieprasa mācītājas garīgo aprūpi, piem. bērnu, kristību, iesvētību gadījumos.
2. Gadiem atpakaļ, kad Dvīņu pilsētās dzīvoja un strādāja 9 latviešu izcelsmes mācītāji, tā nebija problēma. Tagad, kad mums ir tikai viena mācītāja un viena diakone, iespējas ir ļoti ierobežotas. Katra stunda, ko mācītāja pavada, kalpojot ārpus savas draudzes loka, tiek atņemta mūsu draudzes locekļiem.
3. Ieteikums bija draudzes Garīgo lietu valdei uzrakstīt draudzes nostāju šinī jautājumā, t. i., ieteikumus, kā rīkoties šādos gadījumos.

14. Un citas garīgas lietas

Māc. Maija Cepure-Zemmels

1. Atgriežoties pie kalpošanas tēmas, mācītāja Maija uzsvēra domu, ka katram kristietim jāapzinās, kas viņš ir un kas ir viņa uzdevums: *Jūs esat izredzēta cilts, ķēnišķa priesteru saime, svēta tauta, Tā īpašums, kas jūs no tumsas ir aicinājis gaismā, lai jūs sludinātu Viņa izcilos darbus.* (I Pētera 2:9).
2. Katrs draudzes loceklis ir aicināts darboties kā priesteris savā baznīcā un arī ārpus tās — ģimenē, draugu vidū, jeb darba vietā.
3. Mācītāji nav izcili svēti. No citiem cilvēkiem viņus atšķir viņu aicinājums kalpot šai amatā (aicinājums no Dieva), intensīvas teoloģiskas studijas, un pēc studiju beigšanas, aicinājums kalpot arī no cilvēkiem. Ordinējot, Baznīca ierindo mācītāju apustuļa secībā un apstiprina mācītāja spējas publiskai sludināšanai un mācīšanai attiecīgos Baznīcas mācību ietvaros.
4. Draudze nevar sagaidīt, ka mācītājs viens var visu izdarīt — viņam vajag palīgus. Tas ir labi, jo tā draudzes locekļi var piedalīties draudzes darbā, tā paši garīgi augot un stiprinoties savā ticībā.
5. Mūsu draudzē ir daudz talantīgu cilvēku, derētu kādus no tiem sagatavot draudzes darbam kā diakonus vai pērminderus, kas varētu palīdzēt garīgās aprūpes darbā.
6. Mācītāja aicināja katru draudzes locekli piedalīties draudzes garīgās aprūpes darbos, proti, aizlūdzot vienam par otru, apciemojot nevarīgos, lasot viņiem priekšā Svētos rakstus, utt.
7. Mūsu draudzei nav jābaidas, ka tā reiz varētu palikt bez garīgās aprūpes; jau tagad draudzē ir vairāki locekļi, kas spēj vadīt dievkalpojumus, bēres un citus garīgās aprūpes pasākumus. Patlaban mums ir iespēja lūgt arī mācītāju Ivaru Kraftu izpalīdzēt vajadzības gadījumos.

15. Draudzes inventārs: kulturālais un vispārējais

Laimonis Sproģis

1. Mums ir krietna bagātība draudzes īpašumā: dievnams, draudzes māja, kustamais

inventārs, mākslas darbi (gleznas, fotogrāfijas, keramika, kokgriezumi, grāmatas). Aptuvenā vērtība 1,2 – 1,5 miljonu dolāru.

2. Ja draudzes locekļu skaits turpina samazināties un finansiāli mēs vairs nevaram uzturēt mūsu dievnamu un draudzi, paliek iespēja pārdot baznīcas īpašumu un nopirkt mazāku dievnamu. Varam arī pārdot mūsu baznīcu un īrēt kādu citas draudzes dievnamu, kā to ir darījusi Indianāpoles latviešu draudze. Protams, mūsu situācija to nespiež darīt ne šogad, ne arī nākošo gadu, bet nākamo 10 gadu projekciju ir daudz grūtāk paredzēt.
3. Varam apskatīt iespējamību no bankas iegūt aizdevumu, t.s. „reverse mortgage” veidā.
4. Vajadzētu ar laiku samazināt mūsu kulturālo inventāru (kā gleznas, keramiku, kokgriezumus, un bibliotēku) pamazām to likvidējot/pārdodot, rīkojot „silent auctions” un darot līdzīgus pasākumus. Jāpatur prātā, ka dievnama likvidēšanas gadījumā, diez' vai mums būs vieta, kur visu mūsu mantu novietot.
5. Mēs zinām, LOAMs atbalsta pie tā piederošās organizācijas, kuŗas rīko sarīkojumus un reizēm tie ir ar zaudējumiem. Vai draudze, rīkojot koncertus, konferences, saietus, Celsmes dienas, kas arī var nest zaudējumus, var cerēt uz LOAMa atbalstu?

M. ZAESKAS IETEIKUMI 2008. g. SAIETAM

Maija Zaeska nevarēja piedalīties Mineapoles-St.Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes saietā, 2008.g. 1. novembrī, bet atsūtīja savas domas par jautājumiem, kurus Māris Bergmanis bija sakopojis draudzes pārrunām un apspriešanai. LOAM priekšnieks, Dr. Jānis Robiņš, nolasīja tās saietā.

Ievads

Ar Latviešu nama pārdošanu, ir manāmi samazinājies latviešu sarīkojumu skaits. Tas ir tiešām žēl, jo latviešu Dvīņu pilsētās ir vēl arvien diezgan daudz. Latviešu organizāciju apvienība Minesotā (LOAM) ir organizācija, kas satur visas citas latviešu organizācijas zem viena "jumta". LOAM var veicināt visu organizāciju darbu, bet ne pārņemt to. Katras organizācijas pienākums būtu izkārtot piemērotus sarīkojumus saviem biedriem, kā arī plašākai latviešu sabiedrībai. LOAM var nākt palīgā.

Te nu atkal ir piemērotu telpu jautājums. Ne visi sarīkojumi, kuri varētu piesaistīt plašāku latviešu līdzdalību, ir piemēroti baznīcas telpām. Referātiem, teātra izradēm, mazākiem muzikāliem priekšnesumiem, mazākām izstādēm, utt., draudzes nams ir ļoti ērts un piemērots. Mums ir jāatrod kādas citas telpas dažiem citiem sarīkojumiem.

Saieta jautājumi un MZ ieteikumi

1. Laicīgo organizāciju un to locekļu skaitam sarūkot, LOAM ir uzņēmusies koordinācijas lomu. Gadu gaitā kādai jābūt draudzes lomai sabiedriskās un kulturālās dzīves veicināšanā? Vai mūsu lomai jābūt tikai reliģiskā sfērā?

Lai gan tagad visi latviešu sarīkojumi notiek draudzes telpās, tie visi nav reliģiska satura sarīkojumi. Un tos nevajadzētu tādus pataisīt, jo ne visi latvieši vēlas apmeklēt reliģiska satura pasākumus. Un arī draudzes locekļiem taču patīk cita veida sarīkojumi — ne tikai reliģiski vien.

Latviešu baznīca Dvīņu pilsētās pašlaik ir vienīgais latviešu sabiedrības īpašums, un tāpat kā sākuma gados (1950os), baznīca ir svarīga iestāde, kas satur un pārzin latviešus Minesotā. Ir labi daudz latviešu, kas nav draudzes locekļi, jo pieder amerikāņu draudzēm, vai arī nevēlas būt nevienā draudzē. Tomēr vairums viņu uzskata mūsu baznīcu, kā tādu latviešu "centru" vai centrāli, kur pieejama informācija par latviešiem vispār.

2. Ko darīt ar baznīcas īpašumu? Draudzes locekļu skaitam sarūkot, vai varam atļauties to paturēt un izvest nepieciešamos remontus? Jāpdomā arī par LOAM, DV un citām sabiedriskām un kulturālām vajadzībām.

Domāju, ka jāpatur baznīcas īpašumu. Es pazīstu vairākas amerikāņu draudzes ar 150 – 200 locekļiem, kurām ir savas baznīcas / īpašumi. Nedomāju, ka latviešu draudze ir tik sarukusi, ka nespēj uzturēt baznīcu.

Ja runā par auto mašīnām, tad vienmēr iesaka, ka izdevīgāk un lētāk ir salabot veco, nevis pirkt jaunu. Vai tā arī nebūtu ar baznīcu? Latviešu baznīca Mineapolē ir viena no skaistākām un to pat varētu ieskaitīt "historical preservation" sarakstos. Vajadzētu to uzlabot, bet nesamaitāt ar "modernām" maiņām (vismaz ne dievnamu, vidējo vai otro stāvu) Pagraba telpas ir modernas, gaišas, jaukas un lietojamas.

“Mācītāja māja” blakus baznīcai būtu jāsalabo, cik vien labi iespējams. Vai to nevarētu lietot kā sabiedrisku centru mazākiem pasākumiem? (Bet varbūt praktiskāk būtu to izīrēt, taču tad atkal jāērķinās ar bojājumiem un labojumiem, īrniekiem mainoties.)

LOAM birojs varētu palikt baznīcā. Vajadzētu gan atrast arī pāris citas irējamas vietas tiem sarīkojumiem, kuŗiem baznīcas telpas nav piemērotas.

3. Kā rīkoties ar uzkrāto kulturālo inventāru: gleznām, grāmatām, dāvinājumiem, kas nāk no tagadējiem un agrākiem draudzes locekļiem, tiem aizejot mūžībā?

Draudzes bibliotēku derētu pataisīt vairāk pieejamu. Ļoti laba ir doma svētdienās vai sarīkojumu laikā, nonest kādas grāmatas uz vidējo vai lejas stāvu, lai cilvēki var tās apskatīt un pie reizes izrakstīt. Varbūt varētu ielikt mazus grāmatu plauktus lejas stāvos, kur nolikt grāmatas?

Vai varētu “aizdot” gleznas no baznīcas krājumiem, tā pat kā grāmatas (uz zināmu laiku)?

Latviskās mantas, ko draudzes locekļi vairs nevēlas paturēt, varam turpināt pārdot tirdziņos, jo arvien nāk klāt jauni pircēji, kam tās patīk un interesē (un to gatavotāju kļūst arvien mazāk un mazāk).

4. Kādi ir mūsu uzskati par angļu valodas lietošanu dievkalpojumos un sadzīvē draudzes telpās, it sevišķi attiecībā uz bērnu un jauniešu piesaistīšanu?

Nevajadzētu pāriet uz angļu valodas lietošanu dievkalpojumos un baznīcas oficiālās darīšanās.

Sarīkojumos, tirdziņos, un citos sabiedriskos pasākumos mēs šā vai tā jau lietojam angļu valodu. Adītāju pulciņā, tirdziņos, pavāruursos un dažās citās nodarbībās mēs labprāt sarunājamies angļiski ar tiem, kuŗi nesaprot latviski. Mēs laipni pieņemam latviešu valodas nepratējus, neatraidam viņus. Bet mums nav jāpiedāvā dievkalpojumi angļu valodā — tos var atrast visās citās apkārtējās amerikāņu baznīcās.

Ja baznīca piedāvātu dievkalpojumus angļu valodā, tas nepiesaistītu jaunus draudzes locekļus. Ir iespējams, ka sākumā atnāktu pāris pieprecētu amerikāņu, bet tas nevilktos ilgi. Kāpēc latvieši ir ar mieru mērit garus ceļa gabalus no priekšpilsētām, lai būtu mūsu baznīcā, ja viņiem turpat kaimiņos atrodas vairākas amerikāņu baznīcas ar skaistām telpām, labi izstrādātām programmām un pulciņiem, kuriem un svētdienas skolām? Kāpēc kulties visu to ceļu uz latviešu baznīcu iekšpilsētā? Tāpēc, ka tā ir **latviešu** baznīca! Mūsu uzdevums būtu uzturēt latvisko. Es domāju, ka tieši latviešu valoda, kultūra un parašas pievelk daudzus mūsu draudzei un baznīcai. Tieši latviskais dod mums savu identitāti.

Tieši tiem, kuŗi ir precējušies ar amerikāņiem, kuŗiem ikdienā viss rit angļiski, kuŗiem nav latviešu ģimenes vai radu — tiem kontakts ar latvisko ir it sevišķi svarīgs un dārgs. Latviešu baznīca dod viņiem “latvisko salīņu”, kur kontakts ar latvisko ir iespējams.

Parunājot ar dāņu, poļu, vai zviedru izcelsmes paziņām, vienmēr dzirdam nožēlu, ka viņu baznīcās un biedrībās vairs nelieto savas valodas — visi ir pārgājuši uz angļu valodu. Jā, viņi vēl gatavo tautiskos ēdienus, varbūt dejo savas tautas dejas, bet trūkst tieši tā svarīgākā — valodas. Neiesim vēl to ceļu. Mēs jau tā vai tā integrējamies — nesteidzināsim to procesu.

5. Kāda ir draudzes atbildība par veco ļaužu aprūpi? Vai esam arī atbildīgi par tagad draudzē nesastāvošiem? Ko spējam darīt, ko nē?

Vai baznīcas jau no sen seniem laikiem nav bijušas atbildīgas par bāreņu un veco ļaužu aprūpi? Ir sakāmvārds, “Dots devējam atdodas.” Un tas nenozīmē tikai naudu vai mantu.

Jautājumam, vai esam atbildīgi par tagad draudzē nesastāvošiem veciem ļaudīm, mana atbilde ir "jā".

Kad mēs visi ieceļojām Amerikā ap 1950. gadu, tieši latviešu draudzes bija pirmās organizācijas, kuŗas pulcēja latviešus. Visi griezās vispirms pie latviešu mācītājiem un draudzēm, lai uzņemtu kontaktu ar citiem tautiešiem. Latviešu baznīcas kļuva par informācijas centriem.

Daudzi latvieši gadu gājumā dažādu iemeslu dēļ atkrita un atsvešinājās no latviešu sabiedrības. Bet vecumā domas atgriežas pagatnē, gribas atkal būt savējo vidū, bet veselība vai dzīves apstākļi vairs neļauj aktīvi piedalīties. Domāju, ka kristīgais pienākums būtu sniegt palīdzību arī tiem veciem ļaudīm, kuŗi nav mūsu draudzes locekļi, bet vēlas kaut ko latvisku mūža galā.

DRAUDZES PRIEKŠNIEKA IETEIKUMI 2003 g. SAIETAM

Draudzes priekšnieks, Laimonis Sprogis, sūtīja savus ieteikumus Minapoles – St Paulas latviešu evaņģeliski luteriskās draudzes 2003 g. saietam. Ir interesanti salīdzināt 2003. gada saturu ar 2008.

Ko mēs šodien varam teikt pa mūsu draudzi?

Salīdzināties ar viduvēju amerikāņu luterāņu draudzi mēs nevaram, jo esam etniska draudze ar savām īpatnībām un tradīcijām, piem. dievkalpojumi latviešu valodā, attālumi, kurus mēro draudzes locekļi, lai varētu piedalīties dievkalpojumos. Bet ja salīdzināties ar latviešu draudzēm Amerikā vai Kanādā, tad varam teikt, esam pieņemami labi situēti, kā stabila, aktīva, gan paveca draudze.

Draudzes locekļu skaits tiek minēts kā 400, pateicoties labam skaitam, pārnākot uz mūsu draudzi no bijušās Kristus draudzes. Mēs varam būt pateicīgi Debesu Tēvam, ka Viņš mums ir devis divus mācītājus, kas čakli kalpo mūsu draudzē. Pa reizei viņiem piepalīdz arī diakone Milda Dauka. Viņu vadībā notiek trīs Bībeles stundu grupas, kā arī viena katehisma grupa. Draudzes locekļi slimnīcās, veco ļaužu mītnēs, kā arī individuāli, tiek apmeklēti un pa laikam, pēc vajadzības, viņi saņem dievgaldu.

Draudzei pašai pieder dievnams, gan pavecs, palaikam remontējams, bet tomēr pašiem savs. Mums ir labs koris, kuŗu vada enerģiska un izdomu bagāta diriģente, kas ir arī mūsu ērģelniece. Draudzes dāmu saime aktīvi un nenogurstoši strādā, veicinot draudzes locekļu aprūpi, pasākumus, kuŗu mērķis ir rast finansiālus līdzekļus un rīko citas aktivitātes, kā piem. lasīšanas pulciņš, kas lasa un pārrunā grāmatu saturus. Dāmām bija arī dārzniecības pulciņš, kas pašreiz ir izbeidzis darboties, bet ir iespējams tā turpinājums citugad. Piedaloties LELBA konferencēs un sinodēs, esmu konstatējis, ka mūsu draudzes dāmu rosme salīdzinot ar citām latviešu draudzēm ir vienmēr bijusi uz visaugstākā līmeņa.

Draudzei ir plaša bibliotēka ar čaklām darbiniecēm, kas rūpējās par grāmatu galdu un grāmatu sadali, jo grāmatu daudzums turpina pieaugt, draudzes locekļiem aizejot mūžībā un atstājot grāmatas mantojumā draudzei. Esam sūtījuši kastēm grāmatu uz Latviju, skolām, bibliotekām un pat uz Sibīrijas latviešu kolonijām.

Draudzes vēstnesi, *Svētrīta Zvani*, izsūta draudzes locekļiem 11 reizes gadā, par ko rūpējas izdevniecības kolēģija, kas vienmer lūkojas pēc rakstiem par notikumiem draudzes dzīvē.

Draudzei ir 5 māsu draudzes, ar kuŗām mēs uzturam sakarus un finansiāli tās

atbalstam, it sevišķi atbalstot to diakonijas.

Draudzes dievnama telpas bez mums pašiem izlieto vēl divas citas draudzes: igauņu un salvadoriešu. Latviešu kredītsabiedrība savukārt rentē no mums telpas savām sabiedrības funkcijām. Baznīcas telpas, sevišķi lejas daļa, tiek izmantotas sarīkojumiem, kāzām, kristībām, bērēm, u.c. Tur darbojas arī latviešu skoliņa, katru sestdienu. Tur tautas deju kopa, *Pērkonītis*, notur savus mēģinājumus, adītāju pulciņš izlieto telpas savām nodarbībām, un virtuvē notiek apmācības kulinārām mākslām. Kā jūs varat noprast, draudzes dievnams ir "busy place" daždažādākām nodarbībām. Latviešu sabiedrībai Dvīņu pilsētās mūsu draudzes nams ir vajadzīgs.

Līdz šim mēs esam varējuši izdzīvot pieņemtā budžeta robežās. Mums pat ir mērens rezerves kapitāls, bet šeit būtu jāapstājas, jāpateicas mīļam Debesu Tēvam par mums piešķirtām dāvanām un tad jājautā, kas notiks nākotnē, teiksim pēc 5 gadiem.

Pēc 5 gadiem mēs visi būsim 5 gadus vecāki, arī dievnams. Mēs nepārtraukti izdodam palielas summas remontiem, kas turpina palielināties. Draudzes locekļu skaits varētu reducēties, pēc normālas statistikas, ap 100. Mums tik pat kā nav jauniešu iesvētību gados. Jautājums, cik ilgi latviešu skola varēs darboties, šobrīd nav atbildams. Dievlūdzeju svētdienās būs vēl mazāk, kā tas ir tagad. Liekas, ka jau tagad dievnams ir par lielu tam skaitam kāds ierodās uz dievkalpojumiem. Vai mums nevajadzēs lūkoties pēc mazākas baznīciņas? Pārdot šo dievnamu, nopirkt kādu mazāku, vai irēt telpas no kādas amerikāņu draudzes kā to darīja Kristus draudze? Vai mēs varēsīm sabalansēt budžetu pēc 5 gadiem? Sākās jautājumu virkne, kuŗu grūti ignorēt, bet tā ir realitāte no kuras mēs nevarēsīm izvairīties. Šai sakarībā draudzes padome jau šīgada jūlija mēnesī sarīkoja ārkārtas sēdi, kurā galvenā tēma bija paredzamie lielie remontu dievnamam un kā tos finansēt nākamajos gados un vai ir vispār vērts to darīt. Padomei būs nepieciešams dzirdēt arī draudzes locekļu domas šai nākotnes projekcijā, lai kopīgi izlemtu, ko mēs ne tikai gribam, bet arī varam darīt mūsu situācijā.

Cerībā uz Dieva vadību un Viņa palīdzību, mēs varam bezbailīgi lūkoties nākotnē, kā to mēs un visi citi jau mūžībā aizgājušie draudzes locekļi ir darījuši līdz šim.

2008 SAIETA IETEIKUMI UN IZPILDĪTĀJI

Nr.	Ieteikumi	Izpildītāji
1.	<p>Draudzes nākotne</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Savest baznīcas ēku pēc iespējas labā kārtībā, lai to var izbaudīt tagad un vēlāk labāk pārdot. 2. Savest draudzes blakus māju labā kārtībā, lai varētu to izīrēt jeb nodot LOAM sastāvorganizācijām. 	
4.	<p>Dāmu Saime</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iegādāties: <ol style="list-style-type: none"> a. automātisko trauku mazgātāju b. saldētāju c. jaunu plīti. 	
5.	<p>Latviešu Skola</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iegādāties: <ol style="list-style-type: none"> a. video spēlētāju, kas atspēlētu ierakstus Latvijas formātā b. klēpju datoru ar tīmekļa iespējām c. 4-5 Lexapro datoriskus 2. Iegūt vairāk mācības spēkus mūzikā, vēsturē, literātūrā, ģeografijā, u.c. 	
6.	<p>Draudzes koris</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sameklēt dziedātājus!! 2. Iespējas novietot savas notis. 3. Iegūt vitrīnu, kur izstādīties. 4. Izteikt pateicību katram dziedātājam – īpaši no draudzes. 	
7.	<p>Bibliotēka</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atrast darba spēku, kas palīdzētu: <ol style="list-style-type: none"> a. izretināt grāmatas b. sasaiņot un nosūtīt grāmatas. 2. Iegūt naudu ar ko: <ol style="list-style-type: none"> a. pirkt jaunus latviešu izdevumus, īpaši piemērotus jauniešiem, b. nosūtīt grāmatas uz Latviju. 3. Iesaistīt brīvprātīgos, kas būtu ar mieru aizvest grāmatas kādiem lasītājiem, kas ir bez transporta. 	

Nr.	Ieteikumi	Izpildītāji
10.	<p>LOAM</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iekārtot baznīcas/sabiedriskās telpas, lai būtu omulīgākas: <ol style="list-style-type: none"> a. Sabiedriskā telpā ievietot kafējnīcas tipa galdiņus un ērtus krēslus. b. Ievietot skapjus/plauktus sabiedrisko organizāciju mantu uzglabāšanai. c. Ērtākus krēslus sabiedriskā telpā. d. Dzesinātāju sabiedriskā telpā. e. Dzesinātāju bibliotēkas telpā. f. Liftu starp lejas stāvu un otro stāvu. 2. Radīt atbalstu LOAM sastāvoranizācijām, lai palīdzētu uzturēt baznīcas telpas. 	
11.	<p>Garīgā aprūpe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vecāko draudzes locekļu aprūpe: <ol style="list-style-type: none"> a. Aicinājums „adoptēt” vientuļus vecos ļaudis. b. Apciemot vecos cilvēkus, parunāt latviski. c. Gādāt nespējīgiem transportu. d. Salabot „telefona tīklu”. e. Piesaistīt vairāk darbinieku Samariešu grupas darbam. 2. Sagatavot vairāk draudzes locekļu diakonu un/ vai pērminderu darbam draudzē. 3. Spēcīgus dziedātājus kas varētu vadīt draudzi kopīgās dziesmās. 4. Garīgo lietu grupai izstrādāt rakstisku draudzes nostāju jautājumā par mācītāja pienākumiem pret latviešu cilvēkiem, kas nav draudzes locekļi, bet grib saņemt garīgo aprūpi latviešu valodā. 	

15.	Mūsu kulturālais mantojums <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="467 247 1146 474">1. Pamazām jālikvidē mūsu kulturālais mantojums, lai nebūtu tas viss jādara „vienā dienā”, kad mums būtu no šīm telpām jāizvācas. Varam nosūtīt uz arhīviem jeb bibliotēkām, vai vienkāši sagatavot mantas pārstrādāšanai. <li data-bbox="467 478 1146 585">2. Ja arī mēs tieši visu nelikvidētu, būtu jāapzin vietas un iespējas, kur materiālus sūtīt uzglabāšanai.	
------------	--	--